

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN
OPGERICHT 2 AUG. '27 VOOR DEN TIJD VAN 29 JAREN EN 5 MAANDEN

Redactie: Matramanweg 119^A, Meester-Cornelis

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Matramanweg 119A, Meester-Cornelis, tot wien men zich te wenden heeft voor persoonlijke belangen en voor vereenigingsaangelegenheden en die tevens de redactie der B. A. voert.

Secretaris-Penningmeester: J. C. de Keyzer, Groote Postweg 294. Postkantoor Bandoeng, Riouwstraat. Tevens *Administrateur* I. B. T. voor:

- a. Aanmelding als lid V. v. B.
- b. „ „ „ abonné I. B. T.
- c. Adresverandering en contributie.
- d. Vereenigingsaangelegenheden.
- e. Opgave van advertenties.

2e Secretaris-Bibliothecaris: R. M. Soejatiman, Petodjosawah Zuid, Gang VI, Batavia-Centrum, voor: Vereenigingszaken inwendige dienst, aanvraag oude Nrs. I. B. T. en bibliotheeknummers.

CORRESPONDENTIE.

Wij moeten de correspondenties, in verband met plaatsruimte, uitstellen tot een volgend nummer.

W. M.

THANS BATAVIA EN SEMARANG, WIE VOLGT?

Op Zondag 21 Augustus j.l. had de oprichtingsvergadering plaats van de Afdeeling Batavia, en op Woensdag 24 d.a.v., die der Afdeeling Semarang. Op beide vergaderingen werden door den Voorzitter der V. v. B. een causerie gehouden over de komende pensions- en salaris-verslechtingen, toegelicht door grafieken. Hij drong er daarom op aan om zich zooveel mogelijk bij de V. v. B. aan te sluiten. Op beide vergaderingen traden nieuwe leden toe en werd meteen het Afdeelingsbestuur gekozen. Nader zullen van deze bijeenkomsten verslag worden uitgebracht.

NOTULEN

van de Algemeene Vergadering van de Vereeniging van Bouwkundigen in Nederlandsch-Indië, gehouden op Zondag, 15 Mei 1932, in het Logegebouw „De Ster in het Oosten” aan den Vrijmetselaarsweg te Batavia-Centrum.

Aanwezig zijn de bestuursleden:

W. H. Th. Marcus	Voorzitter
J. P. S. Roks	Vice-Voorzitter
R. M. Soejatiman	Secretaris
J. C. de Keyzer	Penningmeester
R. M. Enoch	} Leden
R. M. Soetarja	
F. v. Sprew	
benevens een 11-tal gewone leden.	

De Voorzitter opent om 8 uur 15 v.m. de huishoudelijke vergadering met een woord van welkom en deelt mede, dat om 10 uur de openbare vergadering begint, waarom hij verzoekt in verband daarmee de debatten te bekorten, teneinde belangstellenden en genoodigden niet te laten wachten.

Overgegaan wordt tot behandeling van de agenda.

Punt a. Vaststelling van de notulen van de vorige algemeene vergadering.

De Voorzitter zegt dat deze gepubliceerd zijn in de B. A. No. 12 van 1931 en vraagt of daarop een en ander valt op te merken.

De notulen worden zonder meer goedgekeurd.

Punt b. Jaarverslag Secretaris en Penningmeester, zooals gepubliceerd in de B. A. No. 2.

Ook dit wordt zonder op- of aanmerkingen aangenomen.

Punt c. Proces-verbaal van opname Vereenigingskas en het verleen van acquit en décharge aan den Penningmeester.

Hiermede wordt accoord gegaan en den Penningmeester acquit en décharge verleend.

Punt d. Jaarverslag van den Administrateur en Redacteur I.B.T. zooals gepubliceerd in de B.A. 1932 No. 7.

De Heer Heymering zegt, dat nog een verslag is ingediend betreffende de periode van den vorigen administrateur van Mechelen. Spreker wijst er op, dat van de daarin besproken winst de Heer v. Mechelen nog meent aanspraak te kunnen maken voor 25%.

De Voorzitter leest bedoeld verslag voor en concludeert, dat door v. Mechelen inderdaad nog te toucheeren is een bedrag van f 300.— à f 400.— en stelt voor deze kwestie te behandelen bij punt g (begroting), omdat op de uitgaaf gerekend is.

De vergadering gaat hiermede accoord.

De Voorzitter deelt mede thans een punt ter sprake te willen brengen, waarvoor hij den Heer Heymering verzoekt even de zaal te verlaten. Spreker memoreert dan, in verband met het uittreden uit de V. v. B. van den Heer Heymering als gevolg van zijn gedwongen afvloeiing, diens verdienste als vereenigingsman, en dat hij gedurende $\pm$ 30 jaar voor de vereeniging is geweest een stuwkracht; met opoffering dikwijls van zijn eigen belangen, bibit gefokt heeft voor Architect B.O.W. Spreker brengt nog in herinnering de totstandkoming van het Heymering-fonds, waarvoor hij een beduidend bedrag als begin gestort heeft en stelt de vergadering daarom voor als waardeering voor al zijn werken hem te benoemen tot lid van *vedienste*.

Het voorstel wordt bij acclamatie aangenomen.

De Voorzitter verzoekt den Heer Heymering wederom in de zaal plaats te nemen en deelt hem het besluit van de vergadering mede en spreekt namens de aanwezigen de hoop uit, dat de vereeniging nog steeds zal kunnen rekenen op zijn gewaardeerden steun.

De Heer Heymering dankt voor de waardeerende woorden en zijn benoeming tot lid van verdienste. Waar spreker na zijn pensioneerings volop vrijen tijd heeft zal hij, na een rustperiode om te bekomen van

de vermoedenissen, zich wederom met volle toewijding aan de zaak geven.

Overgegaan wordt tot behandeling van

Punt e. Diverse voorstellen.

Voorstel H.B. I.

De A.V. draagt aan het H.B. der V. v. B. op, om intensief te propageeren de invoering van het „Bezoldigingsstelsel Béraud”.

De Voorzitter wijdt uit over de plannen inzake bezuiniging ook op het reeds in dienst zijnd personeel. Spreker weet niet precies hoe een en ander zal worden uitgevoerd; echter, indien de salarissen zullen gebracht worden op een z.g. nationaal peil, dan zal het er treurig uit gaan zien. Spreker citeert de artikelen daaromtrent in het *Soerabaiaasch Handelsblad* en *Bataviaasch Nieuwsblad* en zegt, dat bij terugbrenging tot een z.g. nationaal peil de kortingen op de C-schalen wellicht $\pm$ 60% zullen moeten bedragen, op de B-schalen 30% tot 40% en op de A-schalen $\pm$ 20%. Een ingenieur, met thans een eindbezoldiging van f 1100.— p.m. zal dan bijv. krijgen f 550.—, een architect zal dan terugvallen van f 750.— op f 450.—, een Wedono van f 525.— op f 400.—. Dit zal naar verluidt zoo ongeveer het uitgestippelde peil moeten zijn door de commissie Berendsen; echter heeft de Regeering hieromtrent nog geen beslissing genomen. 't Schijnt echter vast te staan, dat eventueel in de eerste plaats de hiergeborenen bezoldigd zullen worden volgens een nationaal salarispeil, terwijl de importkracht een tropentoelage daarboven krijgt, waarvan de vorm spreker nog niet bekend is. Spreker memoreert dan een en ander omtrent de brochure „B.B.L. en Indianisatie”, waarin door hem gepleit is om de hiergeborenen Europeanen en de Westersch georiënteerde Inlanders ook te doen deelen in de hoogere bezoldiging, welke geleidelijk op het B-peil zal dienen te worden gebracht. Het, in het door de Katholieke Onderwijzers Bond gepubliceerde verslag, medege-deelde voornemen van den Gouverneur-Generaal om een kolniaal salarispeil in te voeren uitsluitend voor den import, schijnt momenteel ook van de baan te zijn.

Thans is de nieuwe salaris-commissie van Buren met plannen bezig en zal vermoedelijk worden aangestuurd op ondersheid tusschen import en niet-import; dit staat echter nog niet vast. Dan deelt spreker mede, dat blijkens de dagbladen door den Raad van Departementshoofden is geadviseerd de bezuiniging op salarissen *binnen het raam der grondslagen van de B.B.L.* te houden, terwijl blijkens het *Nieuws van den Dag van N. I.* wellicht een bezuiniging van 18 miljoen op de bezoldigingen zal worden gevonden door een volgende tijdelijk korting van 10% over de geheele linie in 1933. Spreker is er zeker van dat een en ander op de Paleisconferentie besproken werd, omdat de berichten niet zouden zijn gelanceerd,

als er niet in Regeeringskringen over van gedachten is gewisseld. De Paleis-conferentie is echter blijkbaar niet tot definitieve resultaten gekomen. In elk geval, er dreigt gevaar. Sinds 1909 overweegt de Regeering een Indisch bezoldigingsstelsel. Nu weet men nog niet precies hoe dit straks zal gaan, maar spreker is ervan overtuigd, dat in de 1ste plaats de B- en A-schaal ambtenaren zullen worden getroffen, zoodat de Regeering langs een omweg toch hetzelfde doel bereikt, n.l. geleidelijke invoering van een dualistisch salarisstelsel: een Indische bezoldiging voor alle hierborenen en een hoogere voor de importkrachten. Het stelsel Béraud heeft ten doel langzamerhand de salarissen te baseeren volgens éénzelfde Indische schaal. Dit is door de Vereeniging van Bouwkundigen unaniem als het meest juiste aanvaard, doch is spreker in verband met de urgentie om het onmiddellijk gevaar voor de reeds in dienst zijnden te keeren er voor, dit stelsel voorloopig uit te schakelen. Op de vergadering van het V.V.O. te Bandoeng zal deze kwestie worden aangesneden en stelt spreker voor het H.B. hierin blanco mandaat te verleen. In Bandoeng zullen 3 leden van het B.B. vertegenwoordigd kunnen zijn n.l. de Heeren de Keijzer, Enoch en spreker, zoodat voldoende overleg kan worden gepleegd en naar bevind van zaken beslissing kan worden genomen.

De vergadering gaat hiermede accoord.

Mededeeling wordt gedaan, dat ook de Afdeeling Soerabaia blijkens het verslag met het voorstel I van het H.B. accoord gaat.

Voorstel H.B. II.

De A.V. draagt het H.B. op, om het noodige te verrichten voor een billijke regeling van een buitenlandsch- en een binnenlandsch-verlof, conform het steeds door V. v. B. gehuldigde beginsel „gelijke monniken, gelijke kappen”.

De Voorzitter geeft op de kwestie van het buitenlandsch verlof een uitvoerige toelichting en deelt mede, dat Soerabaia in principe met het voorstel accoord gaat. De afdeeling Soerabaia wil echter voorts ten opzichte van het binnenlandsch verlof, ook een uitspraak. De Voorzitter is van meening, dat van het groot binnenlandsch verlof vermoedelijk geen steek zal terecht komen, omdat dit heel veel geld zal kosten, en de Regeering er daarom momenteel geen ooren naar zal hebben. Toch moeten wij paraat blijven, en blijven streven naar het beginsel van: „gelijke monniken, gelijke kappen”. Het V.V.O. heeft ten opzichte van het binnenlandsch verlof reeds een rekest ingediend, dat in de B.A. werd gepubliceerd. De Voorzitter verzoekt de vergadering, aan het H.B. machtiging te willen verleen, om het noodige te te verrichten in het belang der leden.

De Vergadering gaat met het voorstel accoord en het H.B. wordt daarin vrij gelaten.

Voorstel H.B. III.

De A.V. besluite de eventueele consequenties te aanvaarden van aanneming der voorstellen I en II.

De Voorzitter zegt, dat door aanneming van voorstellen I en II de V. v. B. wellicht in conflict zal komen met het V.V.O. Waar echter de vergadering het H.B. blanco mandaat geeft, kan voorstel III automatisch vervallen en zullen de consequenties door de vereeniging dienen te worden aanvaard.

De vergadering stemt hierin toe.

Aan de orde wordt gesteld:

Punt g. Behandeling van de begrooting van den Penningmeester en idem van den Redacteur-Administrateur I.B.T.

De Voorzitter vraagt wie hierop opmerkingen heeft.

De Heer Timmermans vraagt of het verwerken in de nieuwe begrooting van het belangrijk tekort van het vorig jaar niet te veel van den optimistischen kant is bekeken.

De Voorzitter wijst er op, dat het hier een raming geldt en het bestuur meent dat het tekort moet worden ingeloopt. De huidige Penningmeester zit als een bulldog op de centen en zal eerst later kunnen blijken of wij uitkomen. In elk geval heeft spreker volle vertrouwen in onzen penningmeester en memoreert diens verdienste in de periode 1917—1918 in dezelfde functie, toen de advertentie-inkomsten voor het I.B.T. door hem werden opgevoerd van f 200 tot f 800 per maand. De Heer de Keyzer zal de financiën zooveel als mogelijk is naar boven halen, en is optimisme als algemeen beginsel wel goed. De Heer Timmermans zegt, dat zonder afbreuk te doen aan de capaciteiten van den Penningmeester, hij nooit gelooft dat 100% van het tekort zal worden ingeloopt. Spreker vindt het een beter standpunt om te trachten eerst 50% in te loopen. Hierdoor zullen wij van de bestaande leden het vertrouwen houden en van nieuwe leden het vertrouwen winnen.

De Voorzitter geeft het woord aan den Heer de Keyzer die een uitvoerige en duidelijke uiteenzetting van de bezuinigingsplannen geeft en zegt, dat hij in plaats van een tekort een surplus voor dit jaar heeft gevonden door inloopen op de post terugstorting steunfonds ad f 1000.— Spreker zegt verder, dat het tijdschrift op dezelfde basis zal worden beheerd, omdat een bezuiniging hierop tot gevolg zal hebben een terugloop van het ledental.

De Voorzitter gelooft niet dat een en ander aanleiding zal geven tot moeilijkheden en zal het H.B. steeds zuinigheid betrachten, opdat de extra-ocentributie zoo gauw mogelijk zal kunnen worden geëlimineerd.

De Heer Timmermans zegt dit persoonlijk zeer goed te begrijpen en is van een en ander dan ook overtuigd.

De Heer de Keyzer pleit nog voor uitbreiding van het ledental en stelt voor, dat elk lid één nieuw lid aanbrengt.

Ook de Voorzitter dringt hierop aan en zegt dat de Penningmeester geregeld mededeelingen zal doen in het orgaan.

De Heer Roks wijdt nog eenige woorden aan de begroting en zegt, dat het in hoofdzaak is een kwestie van vertrouwen.

De Voorzitter vraagt of in verband met de gegeven beschouwing het nog noodig is de begroting punt voor punt te behandelen.

De vergadering acht dit onnoodig en wordt de begroting in het geheel zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde komt

Punt f. Bespreking algemeen bestuursbeleid.

De Voorzitter verzoekt, dat men in het belang van de vereeniging geen blad voor den mond zal nemen.

Niemand hieromtrent het woord vragende, dankt de Voorzitter voor het in het H.B. gestelde vertrouwen.

Punt h. Verslag commissie Stemopname Hoofdbestuursverkiezing.

De Voorzitter leest het proces-verbaal voor (verwezen moge worden naar de B.A. No. 7).

Gekozen zijn dus 7 leden, n.l. de heeren W. H. Th. Marcus, J. C. de Keyzer, J. H. van Mechelen, R. Moeh. Enoch, J. P. Roks, R. M. Soejatiman en R. Kamarga. De Voorzitter deelt nog mede, dat, indien de heeren Kamarga, die binnenkort wellicht zal worden overgeplaatst en van Mechelen wegens persoonlijke of gezondheidsredenen voor hun benoeming bedanken, dat dan zooveel mogelijk getracht zal worden de vacatures door de meest daarvoor in aanmerking komende kandidaten te doen vervullen.

De vergadering stemt hiermede in.

Punt i. Verkiezing redacteur.

De Voorzitter vraagt of de vergadering candidaten heeft. Dit niet het geval zijnde, heeft het H.B. het oog doen vallen op 2 personen, n.l. de Heeren Heymering en Roks, de tegenwoordige redacteur. Waar de Heer Heymering in den eersten tijd de taak van redacteur niet kan op zich nemen, is de Heer Roks dus de eenige candidaat voor redacteur en verzoekt de Voorzitter hem als zoodanig te handhaven.

De vergadering gaat hiermede accoord.

Punt j. Aanwijzing leden-commissie van bijstand voor de redactie.

De vergadering heeft geen candidaten, waarna door het H.B. de Heer Heymering wordt voorgedragen.

De vergadering heeft geen bezwaar.

De Voorzitter zegt, dat nog 2 andere moeten worden aangewezen en stelt voor den Heer v. Hemert

aan te wijzen. Vervolgens worden genoemd de Heeren Timmermans en de Lion.

De laatstgenoemde personen gaan met hun aanwijzing accoord en de vergadering keurt hun benoeming goed.

Punt k. Benoeming Voorzitter.

De Voorzitter stelt voor de stemming schriftelijk te doen plaats hebben.

De Heer Timmermans vraagt of zulks noodig is en stelt voor den Heer Marcus bij acclamatie te herkiezen.

De Heer Enoch zegt, dat reglementair gestemd dient te worden.

De Heer van Sprew wordt aangezocht het stem-bureau uit te maken.

Uitgebracht worden 13 stemmen waarvan 12 op den Heer Marcus en 1 op den Heer Roks.

De Voorzitter dankt voor het in hem gesteld vertrouwen en zegt dat de agenda vlug is afgewerkt en wil daarom, alvorens over te gaan tot de openbare vergadering den nog beschikbaren tijd benutten om de aanwezigen in de gelegenheid te stellen vragen te stellen.

De Heer Kamarga zegt noodgedwongen zijn benoeming te zullen aannemen en dankt voor het vertrouwen. Spreker aanvaardt het niet met enthousiasme, omdat hij meent niet de aangewezen persoon te zijn wegens tekort aan voldoende sociaal inzicht. Kans op overplaatsing is bovendien groot, en vindt hij het beter als een ander in zijn plaats wordt aangewezen.

De Voorzitter zegt overtuigd te zijn, dat van den Heer Kamarga meer verwacht kan worden dan hij zelf denkt, en dat hij zijn beschikbaren tijd zal aanwenden in het belang van de zaak.

Wij zijn ten opzichte van den Heer Kamarga vol vertrouwen.

De Heer Kamarga dankt voor de woorden.

De Heer Timmermans merkt nog op, dat er menschen zijn die zeggen, en menschen die doen, en spreker hoopt, dat de Heer Kamarga tot de laatsten behoort.

De Heer Enoch vraagt wat er van aan is van de geruchten, dat het Departement B.O.W. zal worden verkaveld in verschillende diensten.

De Voorzitter deelt mede hierover inlichtingen te hebben ingewonnen en vernomen te hebben, dat er voorshands nog geen vaststaande plannen voor bestaan. Er is wel sprake van de omzetting van B.O.W. in een verkeersdepartement, echter positieve plannen zijn er nog niet. En mocht er toe worden overgegaan, dan zal toch voor het technische personeel geen gevaar bestaan, dat hun positie zal worden geschaad. Spreker heeft ook terloops gehoord, dat men in hooger sferen veel achter den Directeur om werkt, echter is dit slechts kabar angin.

Ook aan afschaffing van het architecten-examen wordt door den heer van Buuren geen oogenblik gedacht, omdat dit een dienst-examen is, zoodat men hierover ook gerust kan zijn.

Het voorstel Roks om te geraken tot een staats-examen, zal straks op de openbare vergadering worden behandeld.

Verder geeft de Voorzitter een uiteenzetting van het streven naar een betere algemeen-ontwikkellende vooropleiding van de opzichters en architecten, waaraan thans nog wel wat hapert, en wijdt uit over de door den Heer Popping, Directeur der K. W. S. voorgestane ombouw van den vierjarigen in een vijfjarigen cursus der technische scholen, wat spreker uit den boeze acht, omdat de juiste algemeen-ontwikkellende basis ontbreekt. Spreker zegt, dat als bij het normaal worden van de huidige crisistoestanden het bedrijfsleven wederom opleeft en er weer vraag komt naar technici, wij wegens mindere opleiding dan de Hollandsche middelbaar technici, zeker achter het net zullen visschen. Er loopen thans reeds honderden M. T. S.-ers in Nederland zonder werk.

De Heer Enoch maakt melding van het verschijnen van het tijdschrift „Locale Techniek”, uitgegeven door „Locale belangen”. Spreker heeft na overleg met den Voorzitter medewerking toegezegd, niet met de bedoeling om de Vereeniging van Bouwkundigen te verlaten, echter alleen om poolshoogte te krijgen van wat daar omgaat. Komt de verkaveling tot stand, dan kan dat tijdschrift gemakkelijk in één I.B.T. worden opgenomen. Spreker heeft bovendien zijn toezegging tot medewerking gedaan, onder restrictie, dat zijn artikelen tegelijkertijd verschijnen in beide tijdschriften. Het tijdschrift „Locale Techniek” wordt gefinancierd o.a. door de Regentschapsraden, en werd op het decentralisatiecongres vastgelegd, dat daarin zullen worden behandeld speciale technische aangelegenheden, zooals de grondpolitiek, enz.

De Voorzitter zegt, dat door intermediair van den heer Moeh. Enoch getracht is om te geraken tot een fusie, omdat het economischer is, dat beide vereenigingen (de Vereeniging van Bouwkundigen en Locale Belangen) één tijdschrift exploiteeren, echter heeft „Locale belangen” gemeend onafhankelijk te moeten staan. Spreker deelt verder mede, dat sinds eenige jaren getracht is het I.B.T. in beteekenis te doen toenemen en moet toegegeven worden, dat het inderdaad aan belangrijkheid is vooruitgegaan, zonder dat het aspect is gewijzigd. Hij spreekt de hoop uit, dat de Heer Enoch bij Locale Belangen zal blijven uitkijken en de belangen der technici en der techniek, in verband met eventueele fusie, zal blijven behartigen.

De Voorzitter stelt thans voor, alvorens over te gaan tot openbare vergadering, eenige minuten te pauzeeren, en sluit om kwart vóór tien v.m. de huis-houdelijke vergadering.

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Vereeniging van Bouwkundigen in Nederlandsch-Indië, gehouden op Zondag 15 Mei 1932, in het Logegebouw „De Ster in het Oosten” aan den Vrijmetselaarsweg te Batavia-Centrum, 10 uur v. m.

Aanwezig zijn, behalve bestuursleden en leden V. v. B., vertegenwoordigers van het V.V.O., van de Vereeniging van Waterstaatsingenieurs, van den Spoorbond, van B. A. P., Postbond en Vereeniging van Middelbaar Gevangenispersoneel, benevens representanten van het *Bataviaasch Nieuwsblad* en van het *Nieuws van den Dag*.

De Voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom, in het bijzonder tot de vertegenwoordigers van de verschillende organisaties en van de Pers, en wijdt nog eenige woorden van waardeering speciaal aan het *Bataviaasch Nieuwsblad*, voor de objectieve wijze, waarop naar zijn meening, steeds gestreefd wordt de belangen van den ambtenaar te belichten.

Mededeeling wordt gedaan van de ontvangst van bericht van verhindering van den Douanebond.

Spreker spreekt zijn spijt uit, dat niet meer leden van andere afdelingen vertegenwoordigd zijn, doch wijst dit aan de slechte financiële tijdsomstandigheden, zoodat men niets kan spandeeren voor reizen verblijfkosten.

Dan geeft spreker een uitvoerig overzicht van de verrichtingen van de V. v. B. over het afgelopen tijdvak, en van de ellende teweeggebracht door de van Regeeringswege genomen bezuinigingsmaatregelen, zooals de 10% salariskorting, de crisisbelastingheffing, de buitengewone afvloeiingen, op wachtgeldstellingen en andere drastische maatregelen. Door den Raad van Departementshoofden is voorts geadviseerd om blijvende en verdergaande bezuiniging op de salarissen toe te passen binnen het raam der grondslagen van de B.B.L.; echter is spreker heelemaal niet gerust gesteld en heeft hem het meest gefraspeerd de mededeeling, dat geen scheidingslijn mag worden getrokken tusschen importkrachten en de hiergeborenen, omdat spreker ervan overtuigd is, dat men toch langs een omweg de hiergeborenen zal treffen, door een ongelijke maatstaf aan te leggen bij de korting. Over het communiqué in de dagbladen omtrent de paleisconferentie deelt spreker mede, dat niets positiefs is bereikt. Wij weten niet hoe zal worden te werk gegaan, doch zeker bestaat de vrees, dat — als de taak van de huidige bezoldigings-

commissie niet speciaal omschreven wordt en daarbij omljnd is aangegeven, dat in geen geval een meten met verschillende maten mag plaats hebben — de kans bestaat, dat in de eerste plaats de hiergeborenen het meest zullen worden getroffen, d.w.z. de ambtenaren van de B- en van de A-schalen. Spreker zegt voorts, dat de door de Vereeniging van Bouwkundigen samengestelde en daarop betrekking hebbende motie op de a.s. V.V.O.-vergadering zal worden behandeld en hij kan thans gelukkig mededeelen, dat het V.V.O.-meetings zal beleggen, om krachtig actie te voeren in het belang van de reeds in dienst zijnde ambtenaren, en te protesteeren tegen een blijvende salarisvermindering. Wij zouden wellicht een verdere evenredige tijdelijke korting over de geheele linie nog kunnen aanvaarden, echter niet een blijvende salarisvermindering. Spreker haalt aan een uitlating van den Minister van Koloniën, die ook van meening is, dat de economische depressie niet mag worden aangegrepen om te geraken tot een lager salarispeil. Bij terugkeer tot normale verhoudingen zal dit toch niet zijn te bestendigen.

Wij kunnen een en ander vooral niet accepteeren alleen om de begroting kloppend te maken, omdat de schuld van het verbroken evenwicht niet bij ons ligt. Dit wat betreft de afgelopen periode. Welke houding de Inlandsche vakcentrale zal innemen weten wij nog niet, maar wij dienen beslist ons uit te spreken, en het V.V.O. zal zich schrap moeten zetten tegen het ongelimiteerd eischen van offers alleen van den ambtenaar, en mag de post voor personeelsuitgaven niet als sluitpost op de begroting worden gebruikt. De zooeven gehouden huishoudelijke vergadering heeft het bestuur blanco mandaat verleend bij behartiging van onze belangen. Vereenigd in onze vakcentrale zullen wij één front moeten vormen en versnippering trachten te voorkomen, tenzij het V.V.O. onze belangen in den steek laat.

Hierna verklaart de Voorzitter de openbare vergadering geopend.

Aan de orde worden gesteld de diverse voorstellen.

I. Voorstel Roks.

De A. V. draagt het H.B. op, om het noodige te verrichten, opdat h. t. l. een *Staats-examen* worde ingesteld, op gelijk peil als het examen voor Architect B.O.W. of v. d. Genie.

De Voorzitter zegt dat inderdaad bij totstandkoming van de M.T.S. niet direct abiturienten afgeleverd kunnen worden.

Aan een afschaffing van het architecten-examen denkt de Directeur B.O.W. echter niet, zelfs meent deze Departementschef, dat zulks zelfs niet zal plaats hebben bij verkaveling van het Departement. Het instellen van een Staats-examen zal door het H.B.

evenwel nog nader overwogen en besproken moeten worden met den Inspecteur van technisch onderwijs; spreker vreest echter wel dat daaraan moeilijkheden zullen zijn verbonden. Toch zullen wij *moeten blijven* streven naar een staats-examen op gelijk peil als dat van architect bij de B.O.W. in het belang van de abiturienten der technische scholen en tevens in het algemeen belang.

De vergadering gaat hiermede accoord en laat een en ander over aan het beleid van het H.B.

II. Voorstel Keyzer.

De A.V. draagt het H.B. op, om het noodige te verrichten, opdat het diploma van Architect B.O.W. doorlopend wordt gewaardeerd met f 50.— per maand meer, dan de wedderegeling van de Schaal B. 12 aangeeft.

De Heer Keyzer licht zijn voorstel nog nader toe en zegt o.a. het bezwaar te hebben gevoeld over het verschil van waardeering der diploma's. Spreker zou een waardeering wenschen van het diploma van architecten B.O.W. door een toeslag van f 50.— boven de normale schaal. De praktijk-ingenieurs dienen dan gelijk gesteld te worden met abiturienten van een Hollandsche M.T.S., dus te plaatsen in de schaal C 16. De momenteele waardeering maakt, dat het voor de bezitters van het architects-B.O.W.-diploma niet acceptabel is, omdat deze in de B en de Holland-sche M.T.S. ers in de C-schaal zijn ingedeeld. Een en ander kan worden gecoupeerd door een zoodanige herziening dat architecten niet minder betaald worden dan hun gelijkwaardige collega's in andere diensten.

De Voorzitter zegt dat ook in deze kwestie het H.B. de vrije hand zal moeten hebben; gewaakt moet worden tegen mindere appreciatie dan nu reeds het geval is.

De vergadering gaat hiermede accoord.

III. Voorstel R. Mohamad.

De A.V. drage aan het Hoofdbestuur van de V. v. B. op, om aan de Regeering het voorstel te doen naast de betrekking van Architect B.O.W. met diploma B, voor niet gediplomeerde, maar in de praktijk door geschiktheid en uitmuntende plichtsbetrachting uitblinkende Hoofdopzichters, de betrekking van Adjunct-Architect te creëren.

De Voorzitter zegt dat hierbij weer blijkt hoe funest het is dat men hier geen M.T.S. heeft. Gemis aan vooropleiding is juist wat wij inderdaad aanvoelen. Waar vroeger architecten te werk werden gesteld, heeft men thans veelal ingenieurs, terwijl toch de rang van architect beklced wordt door personen met een opleiding, gelijkwaardig aan die van een M. T. S. Wij hebben het gelukkig gedaan gekregen een architect in de commissie voor het afnemen van

het architecten-examen te doen zitting nemen. Het is wel billijk dat hoofd-opzichters, die uitblinken tegemoetgekomen worden door een laatste wedde-verhooging van f 75, echter zal een dergelijk voorstel in dezen tijd n.h.v. geen kans van slagen hebben. Toch is spreker er voor de kwestie niet te laten ontglippen.

De vergadering stemt hiermede in.

Ook de Afdeeling Soerabaia heeft aan dit voorstel adhaesie betuigt.

H. B. Voorstellen I.

De A.V. draagt het H.B. op, om wederom intensief propaganda te voeren voor de oprichting, zoo spoedig als mogelijk zal zijn, van een volwaardige M.T.S.

De Voorzitter licht toe dat op de tegenwoordige technische scholen voldoende vakkennis wordt bijgebracht; de *vooropleiding* echter is beslist onvoldoende.

De Heer Popping van de K.W.S. heeft kans gezien de voorstellen van de voorlichtingscommissie technisch onderwijs wat betreft de M.T.S. den nek om te draaien, en de K.W.S. te doen omvormen in een 5-jarige opleiding. Door het koloniale politieke bestel, tot uitdrukking komende in de nieuwe salaris-regeling, zooals door het *Bataviaasch Nieuwsblad* werd belicht, zal de Indo en de Westersch georiënteerde Inlander in de kampoeng worden gedrukt. Als straks de middelbaar technici uit Holland worden betrokken, zullen de abiturienten der Indische technische scholen in het gedrang komen. Spreker zegt dat tenslotte ook het I.E.V. een M.T.S. noodzakelijk acht en wijdt nog verder uit over deze opleiding. Vraagt de vergadering machtiging om te ijveren voor een M.T.S. opdat de hiergeborenen — ongeacht de landaard — ook een redelijke kans krijgen.

De Heer de Keyzer deelt mede, dat reeds in 1917 een program van actie is samengesteld en toen reeds de vraag werd gesteld waar het eigenlijk aan mangelt. Waar het vergelijkend examen voor Opzichter B.O.W. is afgeschaft, is een andere en strenge selectie eerste vereischte om hen af te weren, die niet in aanmerking kunnen komen. Spreker juicht het toe, dat de opleiding voor een ieder is opengesteld, echter moet de eisch van selectie niet teloor gaan, anders kunnen de diensten niet behoorlijk functioneren. De opleiding moet op hooger peil worden gebracht en kunnen wij niet volstaan met te zeggen, dat de lagere betrekkingen zijn voor de hier opgeleiden, en de middelbare technici uit Nederland moeten worden betrokken. De Vereeniging van Bouwkundigen kan geen afstand doen van de eisch van selectie en rekent daarom op steun van de Vereeniging van Waterstaatsingenieurs.

De Heer Timmermans bepleit een gelijke toelatingseisch voor de K.W.S. als voor de M.T.S. in Holland. Spreker vindt de algemeene ontwikkeling niet zoo urgent en acht de technische opleiding hier voldoende.

De Voorzitter, terugkomende op de omvorming van de K.W.S. zegt niet te weten of daarbij de bedoeling heeft voorgezeten om de algemeene ontwikkeling op hooger peil te brengen dan wel alleen de leerstof te verdeelen over 5 jaar. Het compromis voorstel van de Voorlichtingscommissie Technisch Onderwijs was, de 4e klas der K.W.S. te splitsen in een voorbereidende middelbare opleiding, en een opleiding zooals die nu ook bestaat. Een feit is, dat thans de algemeene ontwikkeling tekort schiet, vooral voor de leidende middelbare functies. Spreker heeft zich weleens boos gemaakt over de bewering, dat het minder goed voldoen te wijten zou zijn aan minder goede karaktereigenschappen van de hiergeborenen. Uitbuiting van deze premisse is onbillijk, omdat door de door den Heer de Keyzer voorgestelde selectie, de slechte elementen immers toch zullen afvallen.

De Heer Timmermans bepleit nogmaals hooger eischen voor de toelating op de bestaande K.W.S. en acht dit het meest noodige, waarnaar geijverd moet worden.

De Voorzitter merkt op, dat de door vorigen spreker bepleite toelatingseischen voor de K.W.S. in zijn huidige vorm door ons niet zomaar kunnen worden beoordeeld.

De vergadering stemt dit toe en besluit een en ander over te laten aan het H.B.

II. De A.V. draagt het H.B. op, al het mogelijke in het werk te stellen, opdat de salaris- en positie-regeling van het B.12 personeel van de B.B.L., bij invoering van een nieuw bezoldigingsstelsel, niet in het gedrang komt.

De Voorzitter zegt, dat hierover reeds breedvoerig is gepraat en wordt steun van het V.V.O. verwacht bij aantasting van de rechten der in dienst zijnde ambtenaren. In de salariscommissie moeten alle belangengroepen vertegenwoordig zijn, om de kwesties van alle kanten te kunnen bekijken.

De vergadering gaat hiermede accoord en geeft het H.B. blanco volmacht.

Aan de orde wordt gesteld het Werkprogramma 1932—1933.

I. *Alle pogingen in het werk te stellen tot stabilisatie van de Vereeniging van Bouwkundigen in N.I. en intensieve propagandavoering onder alle technici, die volgens de statuten lid of buitengewoon lid kunnen zijn.*

De Voorzitter licht dit nader toe en verwijst voorts naar hetgeen daaromtrent door den Heer Enoch is gezegd op de huishoudelijke vergadering.

II. *Actie te voeren opdat zoo spoedig mogelijk de rechtspositie-regeling voor ambtenaren een feit is, in het belang zoowel van de ambtenaren als van den lande.*

De Voorzitter is overtuigd dat het V.V.O. paraat zal zijn en hierover dus niet langer behoeft te worden gediscussieerd.

III. *Actie te voeren opdat de technici der B 12 schaal niet gedupeerd worden door de herziening van het Buitenlandsch verlofsreglement.*

De Voorzitter zegt, dat uiteraard hierover gewaakt zal worden.

IV. *Actie te voeren tegen eventuele blijvende salarisvermindering.*

De Voorzitter releveert naar hetgeen door hem bij behandeling van punt II is gezegd.

V. *Alle andere wettige handelingen welke onze positie zullen kunnen versterken en in het belang zijn van onze nabestaanden.*

De Voorzitter verwijst naar het steunfonds en bepleit een verdere uitbreiding. Gestreefd zal worden om het technisch onderwijs hier te lande op hooger peil te brengen, teneinde de buitenlandsche concurrentie het hoofd te kunnen bieden. Overgegaan wordt tot bepaling van de plaats der volgende *bijeenkomst* (A.V.).

De Heer Timmermans breekt een lans voor Djokja en vindt deze plaats meer het centrum.

De Voorzitter zegt dat op Djocja niet op een groo-tere op komst moet worden gerekend. Spreker heeft een andere ervaring opgedaan.

Na eenige discussie wordt besloten de volgende jaarvergadering in Semarang te houden.

Aan de orde komt de rondvraag.

De Heer Royakkers (V.V.O.) dankt den Voorzitter voor de woorden in de openingsrede, gericht aan het V.V.O. Spreker acht zijn aanwezigheid noodzakelijk omdat het persoonlijk contact tusschen de aangesloten organisaties zoo noodig is.

Uit de mondelinge toelichting op de bij het V.V.O. voorgebrachte motie van de Vereeniging van Bouwkundigen gegeven, heeft spreker met blijdschap vernomen dat de Voorzitter onderschrijft dat wij bij elkaar hooren. Uitgewijd wordt nog over de wijziging van de salarissen binnen het raam der B.B.L. en memoreert spreker de beschrijvingsbrief daaromtrent voor de V.V.O. vergadering.

Spreker spreekt zijn groot genoegen erover uit dat hiermede in groote trekken door den Voorzitter kan worden accoord gegaan, en maant aan tot blijvende samenwerking.

De Voorzitter haalt ter verduidelijking nog aan de 5e en 6e grondslag van de B.B.L. en legt er den nadruk op, dat daardoor verslechtering voor de positie en salarisregeling voor de reeds in dienst zijnden in

geen geval zal mogen plaats hebben, terwijl voor het nieuw personeel wijziging *geleidelijk* moet gebeuren.

De Heer Brandon (Bond v. Middelb. Gevangenis-personeel) dankt den Voorzitter voor zijn woorden in de openingsrede en zegt dat het zijn organisatie, uit de uitnoodiging om op deze vergadering aanwezig te zijn, duidelijk is gebleken dat vooral in dezen tijd aansluiting noodig is. Spreker geeft de verzekering dat door hem alles in het werk zal worden gesteld om de samenwerking blijvend te doen zijn, teneinde verdere salarisverslachtingen tegen te gaan.

De Voorzitter dankt de vertegenwoordigers normaal voor hun aanwezigheid en spreekt de hoop uit dat het V.V.O. letten zal op de suggesties van de Vereeniging van Bouwkundigen, voor zooverre deze niet in strijd zijn met de belangen van andere organisaties. Bepleit nogmaals het vormen van een eenheidsfront en sluit de vergadering om kwart over elf v. m.

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Waterstaat:

Ontslagen op verzoek met ingang van 25 Juli 1932 wegens volbrachten dienstdtijd eervol en met recht op pensioen uit 's Lands-dienst, de architect P. W. Burki;

wegens overtolligheid, met ingang van einde Augustus 1932 eervol uit zijne betrekking, met gelijktijdige ontheffing van zijne terbeschikkingstelling van de provincie Oost-Java, de hoofdopzichter H. E. Rookmaker.

Departement.

Benoemd tot ingenieur 2e klasse Ir. A. E. J. Ungerer, ambtenaar op non-activiteit, laatstelijk die bertekking bekleed hebbende.

Ter beschikking gesteld van de Provincie Midden-Java, de ingenieur 2e klasse Ir. A. E. J. Ungerer voornoemd.

Verleend wegens zesjarigen dienst acht maanden verlof naar Europa aan den ter beschikking van de Provincie Midden-Java gestelden hoofdopzichter F. C. Beisser, met bepaling, dat hij zijn betrekking op een nader te bepalen dag in de maand Mei 1933 zal nederleggen.

Ontslagen wegens overtolligheid met ingang van einde September 1932, eervol uit zijne betrekking de opzichter Lie Hoen Twan.

Verleend wegens zesjarigen dienst, acht maanden verlof naar Europa aan den ingenieur 2e klasse Ir. G. Botman, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op een nader te bepalen dag in de eerste helft van Augustus 1933.

Ontslagen op verzoek, met ingang van 30 November 1932, wegens volbrachten dienstdtijd, eervol en met recht op pensioen uit 's Lands-dienst, de architect C. A. J. Zondag.